

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. RUGSĖJO 13 D. NUTARIMO NR. 994 „DĖL
AMBULATORINIAM GYDYMUI SKIRIAMŲ VAISTINIŲ PREPARATŲ IR MEDICINOS
PAGALBOS PRIEMONIŲ BAZINIŲ KAINŲ IR PACIENTO PRIEMOKŲ UŽ JUOS
APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP-21-1158; TAIS NR. 21-27743(2))**

2021-09-02 Nr. NV-2096

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: užtikrinti geresnį kompensuojamųjų vaistinių preparatų prieinamumą.

Dabartinė situacija: Pagal šiuo metu galiojančią tvarką, pagal elektroninį receptą *su žyma „Pirmas paskyrimas“* asmeniui turi būti išduotas pigiausias kompensuojamasis vaistinis preparatas, o jei jis atsisako, kito kompensuojamojo vaistinio preparato įsigijimo išlaidos jam nekompensuojamos. Taisyklėse taip pat numatyti atvejai, kada pagal elektroninį receptą su žyma „Pirmas paskyrimas“ išduodamas kitas iš eilės recepte nurodyto bendrinio pavadinimo, stiprumo ir farmacinės formos kompensuojamasis vaistinis preparatas, kuriam nustatyta mažiausia paciento priemoka. Pacientui atsisakius, jam gali būti parduodamas bet kuris kitas recepte nurodyto bendrinio pavadinimo, stiprumo ir farmacinės formos vaistinis preparatas, nekompensuojant jo įsigijimo išlaidų.

Farmacijos įstatymo pakeitimo įstatyme (įsigalios 2022 m. sausio 1 d.) įteisinta „Pirmo paskyrimo“ taisyklė: jei asmeniui pirmą kartą arba po 12 mėnesių laikotarpio pakartotinai tik bendriniu pavadinimu kompensuojamasis vaistinis preparatas išrašomas elektroniniame recepte su žyma „Pirmas paskyrimas“, jis galės rinktis ne tik kompensuojamąjį vaistinį preparatą, bet ir kitą, įrašytą į Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyną (toliau – Kainynas), kompensuojamąjį vaistinį preparatą bei gauti jo įsigijimo išlaidų kompensaciją, t. y. sumokėti ne visą vaistinio preparato kainą, kaip yra šiuo metu, o tik priklausančią vaistinio preparato priemoką. Siekiant įgyvendinti šią Farmacijos įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatą, teikiamas nutarimo Nr. 994 pakeitimas.

Tvarkos aprašo 8 punkte nustatyta, kad *paciento priemoka už vieno tiekėjo sudėtinį vaistinį preparatą* negali viršyti jo sudedamųjų dalių didžiausių priemokų sumos. Įvertinus šios nuostatos taikymo pasekmes, į Kainyną nebūtų įrašyti 69 vaistiniai preparatai ir būtų nukentėjęs gydymo tęstinumas. Šios taisyklės įsigaliojimas buvo nukeltas iki 2021 m. IV ketvirčio. Kadangi nuo 2021 m. liepos 1 d. įsigaliojusiame Farmacijos įstatyme numatyta Kainyną tvirtinti 2 kartus per metus siūloma pakeisti vieno tiekėjo sudėtinį vaistinių preparatų priemokų apskaičiavimo reikalavimus.

Tvarkos aprašo 11 punkte nustatyta, kad *dviejų ir daugiau tiekėjų mažo terapinio indekso vaistiniai preparatai* (imunosupresantai, kai kurie vaistiniai preparatai nuo epilepsijos) įrašomi į Kainyną net ir tuo atveju, jeigu paciento priemoka už juos neatitinka didžiausios paciento priemokos reikalavimo. Tačiau, nepaisant nurodytos išimties, kai kurių mažo terapinio indekso vaistinių preparatų prieinamumas dėl didelių paciento priemokų yra apribotas, nes dėl vaistų gamintojų vykdomos kainodaros, vaistinių preparatų tiekėjai Lietuvoje negali taikyti nuolaidų paciento priemokai per Valstybinės ligonių kasos klasifikatorių.

Projekto esmė: siūloma:

- grąžinti galiojusius vieno tiekėjo sudėtinį vaistinių preparatų priemokų apskaičiavimo reikalavimus, kad paciento priemoka negali viršyti didžiausių galimų paciento priemokų (pagal Tvarkos aprašo 5.4 papunktį 4,71 euro), sumos;

- tvarkos aprašo 11 punktą papildyti nuostata, kad mažo terapinio indekso vaistinių preparatų bazinė kaina perskaičiuojama kaip vardinių vaistinių preparatų (t. y. siekiant sumažinti paciento priemokos dalį, atitinkamai padidinama bazinė kaina), jei tokios vaistinio preparato tiekėjas turi sudarytą gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalijimo sutartį, kuria prisiima įsipareigojimus nedidinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto išlaidų;

- pripažinti netekusiomis galios (11¹ punktas) nuostatas dėl pirmo paskyrimo.

Dėl „Pirmo paskyrimo“ taisyklės PSDF biudžeto lėšos vaistiniams preparatams kompensuoti padidės (Valstybinės ligonių kasos duomenimis, tai sudarytų apie 1,7 mln. eurų per metus dėl konkurencijos sumažėjimo generinių vaistinių preparatų grupėse ir apie 6 mln. eurų per metus dėl to, kad nebebus atsisakančių įsigyti kompensuojamąjį pigiausią vaistinį preparatą), tačiau pacientų lėšos būtų taupomos, nes dalis pacientų pasinaudos galimybe įsigyti kompensuojamąjį vaistinį preparatą su didesne priemoka, iš PSDF lėšų kompensuojant jiems bazinę šių vaistinių preparatų kainą, kuri šiuo metu, atsisakius įsigyti pigiausią kompensuojamąjį vaistinį preparatą, pacientui nėra kompensuojama.

Nauda: asmenys, atsisakę rinktis pigiausią vaistinį preparatą, už kitą tos pačios grupės pasirinktą vaistinį preparatą sumokės tik paciento priemoką, o ne visą kainą, sudarius galimybę perskaičiuoti mažo terapinio indekso vaistinių preparatų kainas kaip vardinių vaistinių preparatų, sumažės paciento priemokos už šiuos vaistinius preparatus ir atitinkamai pagerės jų prieinamumas, taip pat bus užtikrintas geresnis kompensuojamųjų sudėtinių vaistinių preparatų pasirinkimas.

Derinimas: Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija ir Konkurencijos taryba. Taip pat projektas teiktas derinti Lietuvos pacientų forumui, Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacijai, Amerikos prekybos rūmų nuolatiniam komitetui LAWG, Inovatyvios farmacijos pramonės asociacijai, Lygiagretaus vaistų importo asociacijai, Vaistų gamintojų asociacijai. Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos, Lietuvos epilepsija sergančiųjų sąjungos EPILE, Lygiagretaus vaistų importo asociacijos ir Vaistų gamintojų asociacijos pasiūlymai ir argumentai, kodėl į juos neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume projektą patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcines pastabas ir svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aurelija Urbonienė